

โดดเดี่ยว
(LONELY)

นาย พิทักษ์ เฉลิมเล่า

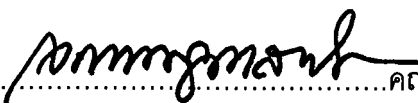

ศิลปนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาประติมากรรม ภาควิชาจิตรศิลป์
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ปีการศึกษา 2541

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน 34489
วัน, เดือน, ปี 1 พ.ย. 2542

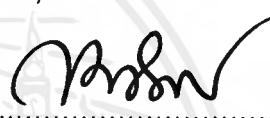
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่ให้บริการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามแก้ไขตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร
ลาดกระบัง อนุมัติให้ศิลปินพันธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต

.....คณบดี คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เอกพงษ์ จุลเสนีย์)

คณะกรรมการตรวจศิลปนิพนธ์
.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์เกียรติศักดิ์ ชานนารต)

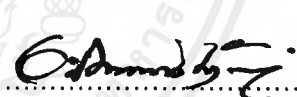

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์เดชา วราชวน)

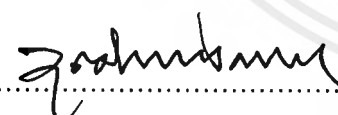

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมศักดิ์ ปรียวนิตย์)

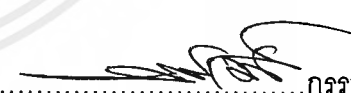

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์มัลลิกา มังกรวงษ์)

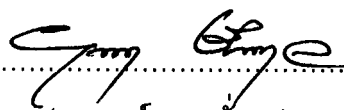

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อลิตา จันผิงเพ็ชร)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สรธรณรงค์ สิงห์เสนี)

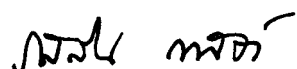

.....กรรมการ
(อาจารย์ปิยะวัฒน์ มังกรวงษ์)

.....กรรมการ
(อาจารย์วุฒิมิกร คงคา)

.....กรรมการ
(อาจารย์สุรพงษ์ สมสุข)

.....กรรมการ
(อาจารย์ยุพา ชิ่งกุล)

.....กรรมการ
(อาจารย์ธวัชชัย พันธุ์สวัสดิ์)

.....กรรมการและเลขานุการ
(อาจารย์รสลิน กาสต์)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้ใช้ภายในคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งผู้ช่วยศาสตราจารย์สมศักดิ์ ปรียวนิตย์ รองคณบดีฝ่ายวิชาการของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อศิลปนิพนธ์

โดดเดี่ยว

I

LONELY

ชื่อ

นายพิทักษ์ เฉลิมเล่า

สาขาวิชา

ประติมากรรม

ภาควิชา

วิจิตรศิลป์

คณะ

สถาปัตยกรรมศาสตร์

ปีการศึกษา

2541

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมศักดิ์ ปริยวนิตย์

บทคัดย่อ

เมื่อจะกล่าวถึงคำว่าวัยชรา นั้นจะมีสองความหมายคือ ชราทางกาย และชราทางจิตใจ ความเสื่อมทางกายจะเป็นตัวบ่งชี้บอกความชรา เช่น สมอเสื่อม หนูหนวก ตาฟาง ทุกอย่างค่อยๆ เสื่อมสภาพรวมไปถึงโรคภัยไข้เจ็บ ส่วนความเสื่อมทางจิตใจนั้นคือความกดดันจากสภาพแวดล้อม สังคม กระทบกระเทือนทางจิตใจ การถูกละเลยทอดทิ้งไม่ให้เกียรติจากลูกหลาน ทำให้อาการทางจิตเกิดขึ้นมาในวัยชรา โดยเฉพาะสภาวะจิตของคนชราที่โดนทอดทิ้งให้อยู่โดดเดี่ยวจากลูกที่รักจึงเกิดอาการสิ้นหวัง เศร้า หดหู่ เกิดเป็นปัญหาในสังคมอย่างไม่รู้ตัว ในวัยชรา นั้นก็คล้ายกับวัยเด็กเพราะคนแก่ต้องการที่พึ่งเหมือนกับเด็กเช่นกัน การดูค่าว่ากล่าวจากลูกหลานจึงเป็นความกดดันทำให้ตัวเองรู้สึกหมดความหมาย ทำอะไรก็ไม่ได้เหมือนหนุ่มสาว ค่อยคุณค่าในตัวเอง และไร้ความหมาย คนชราเสมือนไม้ใกล้ฝั่ง จะมีชีวิตก็คงอีกไม่นาน แต่สิ่งที่อยากจะได้รับก่อนตายก็คือ ความรักความเอาใจใส่จากลูกหลาน สภาวะเช่นนี้จำเป็นที่จะต้องได้รับการดูแลและเป็นกำลังใจเป็นที่สุด

ฉนั้นข้าพเจ้าจึงเกิดความสะเทือนใจจากเหตุการณ์ ที่ประสบเจอจากชีวิตจริงแม้กับตัวยาย ข้าพเจ้าเอง คนชราในชนบท บ้านพักคนชราในชุมชนเมือง จนเกิดเป็นแรงบันดาลใจจนเป็นแนวคิดสร้างสรรค์ในการทำงานประติมากรรม โดยเน้นจากสื่อรูปถ่าย หนังสือ การพูดคุยกับคนชรา ข้อมูลในหนังสือ และแสดงออกมาเป็นท่าทางที่แตกต่างกัน เช่น นั่ง นอนป่วย ตัดทอนตามจินตนาการเหมือนหุ่นกระบอก

เมื่อรวบรวมสื่อได้ทั้งหมด ก็เป็นวิธีการทำงานที่ข้าพเจ้าได้ใช้ความสามารถ และความชอบความถนัดที่ข้าพเจ้าคิดว่าทำได้ดีที่สุด งานจึงเกิดในรูปแบบประติมากรรมเหมือนจริง (Realism) จำนวน 3 ชิ้น เทคนิคใช้ชีวิตปั้น หล่อแบบ ทำพิมพ์ ปะดกแต่งเสื่อผ้าให้เหมือนจริง ตกแต่งสีตามอารมณ์ความรู้สึกของหุ่นในการทำงานทั้งหมดนี้ ข้าพเจ้าได้อิทธิพลจากศิลปิน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิตติกรรมประกาศ

ในผลของคุณงามความดีที่ข้าพเจ้าได้รับในโลกนี้ ไม่ว่าจะเป็นธรรมชาติที่สร้างสรรค์ทุกสิ่งทุกอย่างที่เกิดขึ้นมา คลบันดาลให้ความรู้ ประสบการณ์แก่ข้าพเจ้าไม่มีที่สิ้นสุด ผู้มีพระคุณ ผู้เป็นที่รักซึ่งให้ความสุขตลอดเวลา บพกาณี พ่อแม่ ปู่ย่า ตายาย ครูบาอาจารย์ ญาติมิตร เพื่อนฝูง เป็นผลบุญที่ข้าพเจ้าได้รับไม่มีสิ้นสุด

ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณครูอาจารย์ทุกท่าน อาจารย์ที่สอนศิลปะแก่ข้าพเจ้า ซึ่งทำให้กำเนิดมาครั้งหนึ่งของชีวิตนี้ไม่เสียดาย ได้รู้จักชีวิตก็จากการเรียนศิลปะ จนทำให้ข้าพเจ้าเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ได้ในสังคม และมองสังคมได้อย่างเข้าใจ ข้าพเจ้าขอให้ทุกท่านที่ผ่านมามีชีวิตมีแต่ความเจริญและสมหวังในชีวิตเป็นที่สุด

คำนำ

ศิลปนิพนธ์ฉบับนี้เป็นเนื้อหาสาระในขบวนการสร้างสรรค์งานศิลป์ในระดับปริญญาศิลปบัณฑิต เพื่อก่อให้เกิดแนวคิดการพัฒนาให้เกิดการปฏิบัติงานประติมากรรมโดยสร้างเทคนิคทักษะให้สอดคล้องกับขบวนการอย่างเป็นระบบ โดยสื่อออกมาเป็นรูปร่างคนขรนาในท่าทางแตกต่าง โดยเน้นอารมณ์ จากประสบการณ์ที่พบเห็นในชีวิตจริง ของคนขรนาที่โคดเดี่ยว (Lonely) ของคนในสังคม

ในส่วนหนึ่งของการศึกษา การแก้ไขสังคมที่เปราะบางนั้น สิ่งสำคัญที่สุดก็คือการปลูกจิตสำนึก การมีสามัญสำนึกรู้จักคุณค่าของคนขรนาที่มีแต่จะดักดวงปัญญาเหมือนขุมทองที่ดักดวงไม่หมดเป็นอนันต์ คุณค่าคนขรนามีมากมายถ้าทุกคนรู้จัก จะเห็นได้ว่าสังคมไทยมีจิตใจที่ละเอียดอ่อน การเคารพให้เกียรติผู้อาวุโสที่สืบทอดฝังแน่นในจิตใจ มาตั้งแต่บรรพการ ตัวคนไทยเองก็มีวัฒนธรรมที่ดีงาม

ฉนั้นการตระหนักถึงบรรพบุรุษที่หยิบยื่นความคิดให้ฉนั้น ถือว่าเป็นมรดกที่ตกทอดมาสู่ลูกหลาน เพื่อมาอุ้มชู เพื่อเป็นกำลังใจในการดำรงชีวิตสืบต่อไป ข้าพเจ้าจึงปรารถนาที่สุดที่จะเชื่อมความรู้สึกที่ดีให้เกิดขึ้นในสังคมเพื่อความเข้าใจ และเป็นประโยชน์ต่อสังคมอย่างสูงสุด

สารบัญ

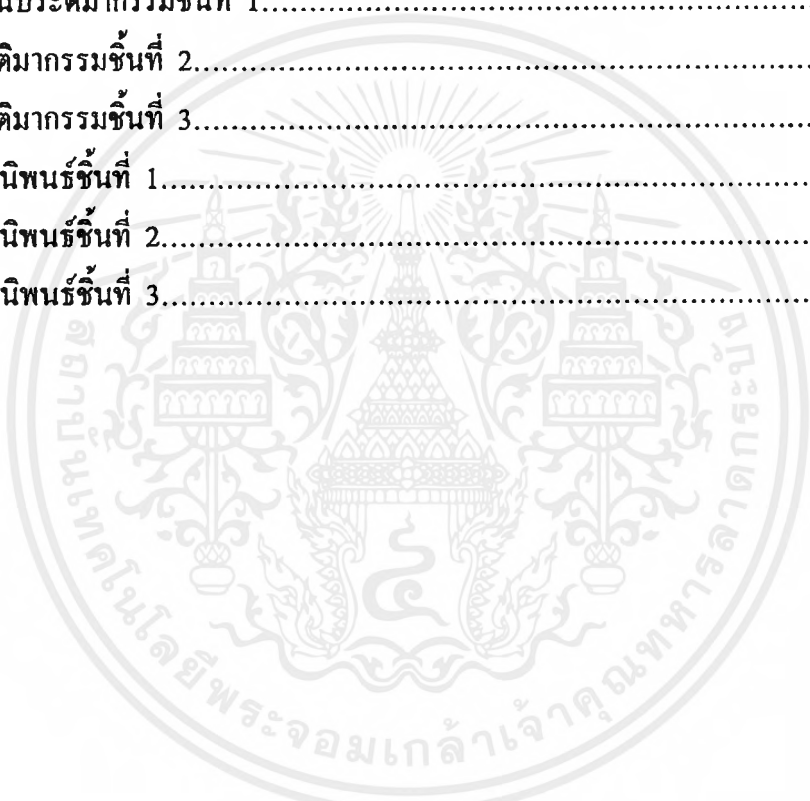
	หน้า
บทคัดย่อ.....	ก
กิตติกรรมประกาศ.....	ค
คำนำ.....	ง
สารบัญ.....	จ
สารบัญภาพ.....	ฉ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความสำคัญของโครงการ.....	1
วัตถุประสงค์.....	2
ขอบเขตของโครงการ.....	2
บทที่ 2 ความบันดาลใจและแนวคิดสร้างสรรค์.....	3
ที่มาของความบันดาลใจ.....	3
อิทธิพลของศิลปินที่ได้รับ.....	3
มนุษย์กับประติมากรรม.....	5
แนวคิดสร้างสรรค์.....	12
บทที่ 3 การดำเนินงานสร้างสรรค์.....	13
ภาพข้อมูลในการสร้างสรรค์ของงาน.....	14
ขั้นตอนการศึกษาข้อมูล.....	21
การนำข้อมูลเข้าสู่วิธีการสร้างสรรค์.....	21
การสร้างภาพร่าง.....	21
เทคนิคการสร้างสรรค์.....	21
ภาพร่างผลงานศิลปินนิพนธ์.....	27
บทที่ 4 วิเคราะห์องค์ประกอบ และการพัฒนาผลงานสร้างสรรค์.....	42
วิเคราะห์องค์ประกอบ.....	42
การพัฒนาผลงานสร้างสรรค์.....	42
บทที่ 5 บทสรุป.....	51
บรรณานุกรม.....	52
ประวัติผู้เขียน.....	53

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพข้อมูลในการสร้างสรรค์.....	15
ภาพข้อมูลในการทำงานประติมากรรมชิ้นที่ 1.....	29
ภาพข้อมูลในการทำงานประติมากรรมชิ้นที่ 2.....	31
ภาพข้อมูลในการทำงานประติมากรรมชิ้นที่ 3.....	32
ภาพร่างสเก็ต.....	34
เทคนิควิธีการสร้างสรรค์.....	36
การพัฒนาผลงานประติมากรรมชิ้นที่ 1.....	44
ภาพผลงานประติมากรรมชิ้นที่ 2.....	45
ภาพผลงานประติมากรรมชิ้นที่ 3.....	46
ภาพผลงานศิลปนิพนธ์ชิ้นที่ 1.....	48
ภาพผลงานศิลปนิพนธ์ชิ้นที่ 2.....	49
ภาพผลงานศิลปนิพนธ์ชิ้นที่ 3.....	50

บทที่ 1

บทนำ

ข้าพเจ้าได้ตระหนักถึงปัญหาที่จะกระทบถึงคุณภาพชีวิตของคนชราในสังคมในสภาพปัจจุบัน สิ่งที่เห็นได้ชัดเจนที่สุดคือ ความบีบคั้นของสังคมที่ทำให้ทุกคนเร่งรีบ จึงทำให้เกิดปัญหาเช่น ปัญหาเศรษฐกิจของประเทศในสภาพสังคมปัจจุบัน แรงกดดันทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ได้ก่อปัญหาการย้ายถิ่นขึ้นอย่างมาก รวมทั้งความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี ทำให้ประชากรจำนวนไม่น้อยต้องเคลื่อนย้ายภูมิลำเนาของตนเอง ปัญหาดังกล่าวจึงก่อให้เกิดสภาพของคนชราที่โดนทอดทิ้ง ไม่ได้รับการเหลียวแลจากลูกหลาน ข้าพเจ้าจึงเกิดความสะเทือนใจ และมีแรงกระตุ้น ความรู้สึกมาเชื่อมโยงกับแนวความคิด ที่จะเสนอวิธีการ มาเป็นผลงานประติมากรรม

ความสำคัญของโครงการ

ในสังคมไทยการดำรงชีวิตของคนในสังคม ตั้งแต่อดีตกาล มาจนถึงปัจจุบัน เกิดความผูกพันระหว่างเครือญาติที่แน่นแฟ้น คนอายุน้อยจะเคารพผู้อาวุโสกว่า ซึ่งบ่งบอกถึงรากฐานที่ปลูกฝังกันมาอย่างช้านาน ข้าพเจ้ามีความรู้สึกที่ได้สัมผัสสิ่งเหล่านี้มา ในฐานะความเป็นลูกหลานของบรรพบุรุษ ของข้าพเจ้าในครอบครัวและสังคม ที่มีความผูกพันอันลึกซึ้งและซับซ้อน ความรู้สึกที่มีต่อภาพที่พบเห็นอย่างจริงใจ ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ การสนับสนุนการคำจุน จึงก่อให้เกิดคำสรรพนามเกี่ยวกับค่านับญาติในสังคมไทยมี 11 ชั้น เริ่มตั้งแต่

เทียด	→	ทวด	→	ปู่ย่าตายาย	→	พ่อแม่	→
ตัวเรา	→	ลูก	→	หลาน	→	เหลน	→
ลือ	→	ลือ	→	ลือ			

แสดงให้เห็นว่าสังคมไทยมีความผูกพันที่สมบูรณ์มานานแล้ว แต่ในปัจจุบัน คุณภาพชีวิตได้ถูกสังคมกดดัน รุมเร้า คสแก่ชราภาพถูกทอดทิ้ง เกิดสภาวะจิตต่าง ๆ เช่น ความเหงา เศร้า หดหู่ใจ ความน้อยเนื้อต่ำใจ ในสภาพของตัวเอง ที่เสื่อมถอย จนทำให้เกิดเป็นเสื่อสภาพทางร่างกาย หากความสวยงามมิได้เหมือนกับวัยหนุ่มสาว สิ่งต่างๆ เหล่านี้ ทำให้คนแก่รู้สึกว่าตนเองนั้นต้องมีที่พึ่ง คล้ายๆกับเด็กที่ต้องการเอาอกเอาใจอยู่ตลอดเวลา ฉะนั้นจึงกลายมาเป็นปัญหา ที่สังคมไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ คนในสังคมต้องแก้ไขสาเหตุทั้งหมด ต้องได้รับการถักนกรอง จากปัญหาและสามัญสำนึกของคนในสังคมที่ทำให้ดำรงวัฒนธรรมสืบต่อไป

วัตถุประสงค์

1. ข้าพเจ้าต้องการเสนอแนวความคิด เพื่อจะสะท้อนปัญหาของคนสูงอายุที่ถูกทอดทิ้ง ให้ได้รับการแก้ไขอย่างดียิ่ง
2. เพื่อเป็นการรักษา วัฒนธรรมให้คงอยู่สมบูรณ์ตลอดไป
3. เพื่อยกระดับจิตใจของคนในสังคม ให้เน้นถึงความสำคัญคุณค่าของคนชรา เพื่อเป็นมรดกแก่สังคมไทยต่อไป
4. เพื่อสร้างศักยภาพ และปลูกจิตสำนึกที่ดี ส่งเสริมปลูกฝังให้ลูกหลานสืบต่อไป

ขอบเขตของโครงการ

การสร้างงานประติมากรรม ข้าพเจ้าใช้สื่อจากรูปร่าง (Figure) ของคนชราในลักษณะ เป็นประติมากรรมเหมือนจริง (REALISM) จำนวน 3 ชิ้น โดยใช้เทคนิค ปั้น ห่อ โดยใช้ วัสดุสังเคราะห์ เช่น เรซิน โฟม เสื้อผ้า เพื่อก่อให้เกิดจินตภาพ ตามแนวความคิดที่ข้าพเจ้าวางไว้

บทที่ 2

ความบันดาลใจ

ข้าพเจ้าได้แยกความเป็นอยู่ของคนแก่เป็น 2 ลักษณะ คือ

1. คนแก่ที่อยู่ตามชนบท ที่อยู่ตามลำพัง มีอยู่หลายสาเหตุคือ การย้ายถิ่นฐานของลูกหลาน เพื่อประกอบอาชีพในที่ต่างๆ เนื่องจากสภาพครอบครัวอัคคีต อดอยาก มีอาชีพที่ไม่แน่นอน ทำให้คนชราเกิดความเหงา ว้าเหว่ หดหู่ใจ เพราะลูกหลานจากไป บางคนก็ทิ้งให้คนแก่อยู่อย่างลำพัง โดยไม่ได้รับการเหลียวแลเลย ยิ่งทำให้สภาพจิตใจในแง่มากขึ้น จนทำให้ร่างกายเสื่อมสภาพไปในที่สุด เพราะอยู่แบบอดๆอยากๆ

2. คนแก่ที่อยู่ในเมืองหลวง ที่ทั้งคนแก่ที่มีกิน และยากจนเกิดจากการเร่งรีบของสังคมในเมืองที่ต้องแข่งขันกัน อย่างไม่มีอันสิ้นสุด จึงไม่สามารถ ที่จะต้องคอยเอาอกเอาใจแก่คนได้ดี จึงกลายเป็นปัญหา ที่คนแก่ต้องไปอยู่ตามสถานสงเคราะห์คนชราต่าง ๆ และบางคน ลูกหลานไม่ได้ดูแลก็ต้องดิ้นรนหาเลี้ยงชีพด้วยตนเอง เช่น ขอดทาน ทำให้หดหู่ใจยิ่งนักกับภาพที่พบเห็น และอยากที่จะแก้ไขให้ได้กลับมาเหมือนแต่ก่อน นอกจากคนในสังคมจะต้องดูแลเอาใจใส่ครอบครัวของตนเองให้ดี

ที่มาของความบันดาลใจ

ข้าพเจ้าได้ใช้สติคิดใคร่ครอง อย่างสมเหตุผล จนกระทั่งมองปัญหา จนทำให้ความรู้สึกเหมือนเป็นกระจกสะท้อนให้เห็นถึงตนเองมวลมาแก่ เกิดจินตภาพสังขารที่เหี่ยวโรย ร่างกายที่เสมือนไม้ไผ่ใกล้พัง สุขภาพจิตที่ดีเท่านั้นที่เป็นกำลังใจ ความรักจากลูกหลานจะช่วยต่อเติม ประคับประคองความสมดุลของร่างกายของคนชราให้คงอยู่ เป็นคนแก่ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกายและจิตใจ สิ่งที่คุณแก่จะหลีกเลี่ยงไม่ได้เป็นส่วนใหญ่คือ เจ็บป่วยง่าย น้อยใจ โรคภัยไข้เจ็บ เบียดเบียน หูฝ้า ตาฟาง ทำให้เกิดความท้อถอยของตนเอง ฉะนั้นลูกหลานก็จะเกิดความรำคาญ ปัดความรับผิดชอบ เมื่อน่าย ขาดสติกับภาพที่เห็น ปัญหาของคนชรา ฉะนั้นข้าพเจ้าจึงได้พิจารณาจากเรื่องจริง เกิดเป็นมโนภาพที่จะสะท้อน สิ่งที่ได้พบเห็น มาเป็นแรงบันดาลใจของงานประติมากรรม

อิทธิพลที่ได้จากความคิด

ข้าพเจ้าได้พูดคุยกับคนแก่ส่วนใหญ่ได้รับความรู้สึกหลายๆ ด้าน ของคนแก่ที่อยู่ในสภาพที่แตกต่างกัน ตามสภาพแวดล้อมและครอบครัว ข้าพเจ้าจึงประมวลสิ่งที่กล่าวมานี้ มาเป็นผลงานทางความคิด แล้วสำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อิทธิพลของศิลปินที่ได้รับ¹

ออกุสต์ โรแดง (Auguste Rodin)

โรแดงเป็นประติมากรที่ยิ่งใหญ่ผู้หนึ่งในวงการศิลปะ ผู้เปรียบเสมือนประติมากรใหญ่ที่เปิดกว้างให้กับวงการศิลปะ เพื่อกรุยสู่เส้นทางแห่งความหลากหลาย ตลอดชีวิตของโรแดง ต้องประสบกับปัญหามากมายที่ต้องสู้ เพื่อพิสูจน์ผลงานของตนเองต่อสังคมและศาสนา ผลงานแต่ละชิ้นที่โรแดงสร้างสรรค์ขึ้นสู่วงการศิลปะนั้น เต็มไปด้วยการได้เอียงและความขัดแย้งอันรุนแรงเสมอ

บนเส้นทางขัดแย้งและซับซ้อน ตลอดช่วงชีวิตแห่งที่สร้างสรรค์งานของโรแดงนั้น เมื่อมาถึงวันนี้ ผลงานอันมากมายของโรแดง คือสิ่งที่บ่งบอกความเป็นอัจฉริยะที่วงการศิลปะให้การคารวะ และขำเกรง ในความสามารถอันมากมายที่ตั้งสมอยู่ในความคิดและฝีมือของโรแดง

และนอกเหนือจากความสามารถอันสูงส่ง โรแดงยังมีจิตใจแห่งความอดทนที่ทุ่มเทให้กับงาน และต่อสู้กับความขัดแย้งซึ่งโอบรัดเขาอยู่ตลอดเวลา เหมือนกับคำพูดประโยคหนึ่งที่โรแดงเคยกล่าวไว้ว่า

ออกุสต์ โรแดง ประติมากรอิมเพรสชันนิสต์ ผู้มีหัวใจโรแมนติค (1840-1917)

“หากความจำเป็นสิ่งที่จะต้องตาย

ประติมากรรมของฉัน

จะต้องถูกฉีกเป็นชิ้น ๆ ด้วยคนรุ่นหลัง

แต่ถ้าความทรงจำเป็นสิ่งที่ไม่ตาย

ฉัน ขอ ท น ช ว ่า

ประติมากรรมของฉัน

จะถากถางสร้างหนทางของมันขึ้นมาเอง”

¹ ปกรณ์ ธีวรา, ศิววรรณ บัณฑิต. ชีวิตกับงานของศิลปิน ออกุสต์ โรแดง ประติมากรอิมเพรสชันนิสต์ ผู้มีหัวใจโรแมนติค. สำนักพิมพ์แสวงหา. (หน้า 6-7,13)

มนุษย์กับประติมากรรม

ความเข้าใจเกี่ยวกับประติมากรรม

ความหมายของคำว่าประติมากรรม คำว่า “ประติมากรรม” มีผู้ให้ความหมายไว้ในหนังสือต่าง ๆ ซึ่งพอจะรวบรวมมาได้ดังนี้

อารี สุทธิพันธุ์ ได้ให้ความหมายไว้ว่า ประติมากรรมเป็นทัศนศิลป์แขนงหนึ่งเกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์งานที่มองเห็น VISUAL FORM มีลักษณะเป็นสามมิติ คือ มีความกว้าง ความยาว ความหนา หรือความสูง

สงวน รอดบุญ ได้ให้ความหมายว่า ได้แก่การปั้นซึ่งเป็นกรรมวิธีก่อขึ้น เพิ่มขึ้น BUILDING UP แลพการแกะสลักอันเป็นกรรมวิธีของการลด สกัด ดัด หรือ ฉือนออก CUTTING DOWN ให้เป็นรูปทรง PLASTIC FORM ในลักษณะสามมิติ

กำจร สุนพงษ์ศรี ได้ให้ความหมายว่า “ประติมากรรม คือสิ่งหนึ่งในการกระทำของมนุษย์ ซึ่งมีลักษณะกินเนื้อที่ในอากาศเป็นรูปทรงต่าง ๆ มีทั้งที่ต้องการเรื่องของปริมาตร และไม่ต้องการ

จะเห็นได้ว่าประติมากรรมเป็นทัศนศิลป์ที่เกิดจากการสร้างสรรค์ที่มีรูปลักษณะที่ทำให้เกิดขึ้นด้วยวัสดุที่เปลี่ยนแปลงรูปทรงได้ ซึ่งบางที่เรียกว่า PLASTIC ART ที่ หมายถึง ศิลปที่มีรูปทรงเป็นสามมิติ อาจารย์งาน VISUAL ART บางประเภทที่ใช้วัสดุต่าง ๆ จัดลักษณะรูปทรงแบบสามมิติด้วย

การกินเนื้อที่ในอากาศ SPACE ART เป็นความสำคัญอีกประการหนึ่งในรูปทรงที่เปิดเผยมให้เห็นว่า จะต้องทำชีวิตด้วยสรรพสิ่งด้วยด้วยการแสดงออกถึงการขยายตัวของมันในอากาศ ให้มีความเด่นชัด มีความหมายสมกับคำที่ว่า เป็นวัตถุกินที่ในอากาศ

คำว่าประติมากรรมเขียนได้ 2 แบบ คือ ประติมากรรม และปฏิมากรรม ที่ให้ความหมายที่แตกต่างกัน

ประติมากรรม หมายถึง รูปปั้นทั่วไป เช่น รูปคน สัตว์ ฯลฯ

ปฏิมากรรม หมายถึง รูปปั้นที่เกี่ยวข้องกับศาสนาโดยเฉพาะ

ประติมากรรมเป็นสิ่งที่มีความสามารถจับต้องได้ และชมความงามได้ทุกด้าน ผู้ชมจะได้รับรสสัมผัสทั้งการดู และการสัมผัสจับต้อง ให้ความงามในรูปร่างที่ใช้ ความประณีตของพื้นผิว ความประสานกลมกลืนกัน และความแตกต่างของการจัดองค์ประกอบ แสดงให้เห็นความงามในมวล

ความสำคัญของประติมากรรม

จากประวัติศาสตร์แสดงให้เห็นความสำคัญของประติมากรรมร่วมกับความเชื่อและศาสนา การฉลองให้เกียรติ เป็นอนุสรณ์ทั้งบุคคลและเป็นหมู่ อย่างเช่น ประติมากรรมของไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เพื่อส่งเสริมอำนาจและบารมีของกษัตริย์และนักปกครอง ความมีอำนาจและความยิ่งใหญ่ของผู้ปกครองประเทศ เป็นที่ยอมรับของประชาชน ศิลปกรรมเป็นเครื่องมือสิ่งหนึ่งใช้ในการโฆษณาความยิ่งใหญ่ของตัวเองต่อสังคมและประเทศชาติ เช่น รูปแกะสลักของฟาโรห์เพื่อประชาชนได้สักการะบูชา บางครั้งก็สร้างเพื่อให้คูเกรงขาม

เพื่อยกระดับจิตใจและรสนิยม จุดหมายปลายทางของการดำรงชีวิตประการหนึ่งก็คือ การได้หลุดพ้นจากสภาวะชาตญาณอันป่าเถื่อน ความพยายามทุกอย่างเพื่อให้เกิดความสุข เพราะเหตุผลหลายสิ่งหลายอย่าง ได้นำเราไปสู่สภาวะการขัดกับอุดมคติของชีวิต ความปรารถนาเงิน เกียรติทางวัตถุ ความเพลิดเพลิดทางเพศ ตรงข้ามกับศิลปะนั้น ให้ความสุขแก่เราทางสุนทรียภาพ ทำให้เรารักสิ่งที่ดีสิ่งที่งาม

จุดมุ่งหมายของศิลปะก็คือเพื่อขัดเกลาจิตใจของมนุษย์ความงามซึ่งเป็นสิ่งที่คู่กับความดี ศิลปะย่อมมีผลบังคับจิตใจของมนุษย์ ทำให้เปลี่ยนปฏิกิริยาได้อย่างแท้จริง

เพื่อแก้ปัญหาที่ว่าง ในการสร้างสถาปัตยกรรมมักปรากฏว่ามีที่เหลื่ออยู่มากทั้งที่เป็นอาคารที่อยู่อาศัย และส่วนที่เป็นที่ว่างทางสถาปัตยกรรม ลักษณะของการจัดแต่งที่ว่างจึงต้องศึกษาเรื่องราว ซึ่งนอกเหนือจากประโยชน์ใช้สอยให้มีความสัมพันธ์กับสุนทรียภาพ นอกเหนือจากการใช้งานตามปกติ การใช้ที่ว่างทางสถาปัตยกรรมซึ่งมีคุณค่าขึ้นไปอีกนั้นมีลักษณะต่าง ๆ ได้แก่

1. การแก้ปัญหาที่ว่างด้วยประติมากรรมตกแต่ง
2. การแก้ปัญหาที่ว่างด้วยประติมากรรมแขวน
3. การแก้ปัญหาที่ว่างด้วยประติมากรรมบนฝาผนัง
4. การแก้ปัญหาที่ว่างด้วยประติมากรรมกับสิ่งแวดล้อม

ประติมากรรมด้วยลักษณะทางกายภาพเป็นวัตถุที่กินเนื้อที่ในอากาศ แล้วมีปริมาตรแน่นอน การแก้ปัญหาทางสถาปัตยกรรมทั้งภายในและภายนอกจึงมีส่วนที่เกี่ยวข้องอยู่ด้วยเสมอเพื่อเป็นการสื่อความหมาย ทางความคิด ทางอารมณ์ ความรู้สึก การแสดงออก

1. การแก้ปัญหาที่ว่างด้วยประติมากรรมตกแต่ง

ประติมากรรมกับสถาปัตยกรรมมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด ส่วนต่าง ๆ ของพื้นที่ว่างถูกตกแต่งด้วยผลงานปั้นหรือแกะสลัก เรื่องราวที่นิยมตกแต่งมักเป็นความเชื่อทางศาสนา หรือเรื่องราวของลวดลายประดิษฐ์ อย่างเช่น หน้าจั่วของวิหารพาร์เธนอนทางด้านทิศตะวันออก จะบรรจุภาพประติมากรรมสลักหินอ่อนรูปนูนสูง แสดงเรื่องราวการแข่งขันกันระหว่างเทพีเฮรอนา กับเทพไพโซดอน

2. การแก้ปัญหาที่ว่างด้วยประติมากรรมแขวน ยังมีการแก้ปัญหาประติมากรรมอีกประเภทหนึ่ง ซึ่งมีลักษณะการแก้ปัญหาที่ต่างไปจากการแก้ปัญหาที่ว่างในข้ออื่น ๆ แทนที่จะใช้ที่ว่างโดยประโยชน์ใช้สอยในแนวระนาบ เพียงทางเดียวแต่กลับแก้ปัญหาโดยทางตั้งอีกทางหนึ่ง

เข้ามาด้วย โมบายล์ MOBILE ส่วนมากใช้แขวนห้อยจากเพดาน แต่ก็มีจำนวนไม่น้อยที่ติดกับเพดาน

3. การแก้ปัญหาที่ว่างด้วยประติมากรรมบนฝาผนัง การแก้ปัญหาลักษณะนี้ภาษาอังกฤษใช้ว่าเป็นแบบ MURAL SCULPTURE ที่ยึดครองที่ว่างของสถาปัตยกรรมด้วยรูปทรงทางประติมากรรมด้วยรูปทรงที่นิยมทำเป็นลักษณะแบบ นูนต่ำ และนูนสูง เป็นส่วนใหญ่

4. การแก้ปัญหาที่ว่างด้วยประติมากรรมกับสิ่งแวดล้อม คือ การแก้ปัญหาด้วยประติมากรรมหัวข้อนี้ จะเกี่ยวข้องกับอาคารภายนอกและภูมิประเทศโดยทั่วไป โดยประติมากรรมที่นำไปประพอกอบ หรือติดตั้งจะไม่เกี่ยวข้องกับผนัง ลักษณะเฉพาะของประติมากรรมประเภทนี้เป็น การประพอกอบทางสถาปัตยกรรม เช่น สวนสาธารณะ วงเวียน น้ำพุ เป็นต้น

ประเภทของประติมากรรม

ประติมากรรมมีอยู่มากมายหลายลักษณะและสนองประโยชน์หลายประเภท มีการจัดแบ่งเป็นหมวดหมู่เพื่อให้ศึกษาค้นคว้าได้ง่าย แนวคิดในการจัดประเภทครั้งนี้พิจารณาจากหลักฐานทางประติมากรรมประพอกอบกับหน้าที่ของประติมากรรมเป็นเกณฑ์ซึ่งแบ่งประเภทออกเป็นดังนี้

ประติมากรรมประเภทรูปเคารพ

หมายถึงงานประติมากรรมที่สร้างขึ้นเป็นที่เคารพบูชา หรือเกี่ยวข้องกับศาสนา พระพุทธรูป เป็นตัวอย่างที่เป็นคติความเชื่อ ลักษณะของประติมากรรม รูปเคารพจะมีความแตกต่างกันไปตามปรัชญาความเชื่อของแต่ละศาสนาตลอดจนความเชื่อของมนุษย์ในสมัยนั้น ๆ หรือลัทธิ นั้น ๆ

ประติมากรรมประเภทตกแต่ง

หมายถึง ประติมากรรมที่สร้างขึ้นเพื่อส่งเสริมศิลปะด้านสถาปัตยกรรม ให้มีความโดดเด่นยิ่งขึ้น เช่น รูปแกะสลักหน้าโบสถ์ วิหาร รูปปูนปั้นสิงห์ ศึกดาจินหน้าประตูวัดพระเชตุพน เป็นต้น ประติมากรรมเหล่านี้มักแฝงอยู่กับการแต่งส่วนต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็น เสา กำแพง ฐาน ประตู-หน้าต่าง อาจกล่าวได้ว่างานทั้งสองประเภทมีเอกภาพร่วมกันอยู่ เช่น ฐานพระมณฑป และรัตนเจดีย์ กิณนร กิณรี ยักษ์ เป็นต้น รูปเหล่านี้สร้างขึ้นตามพระราชประสงค์ของในหลวงที่จะถ่ายทอดคติทางพระพุทธศาสนา

ประติมากรรมประเภทอนุสรณ์สถาน

หมายถึง งานประติมากรรมที่สร้างขึ้นเพื่อเป็นอนุสรณ์สถานของบุคคลสำคัญ อนุสาวรีย์ เป็นสิ่งก่อสร้างขึ้นเพื่อเป็นสัญลักษณ์สำหรับเตือนใจให้คนรุ่นหลังได้รำลึกถึงเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์ในด้านความดี ควรแก่การจดจำ ลักษณะของอนุสาวรีย์ไม่จำเป็นจะต้องมีรูปปั้นเสมอไป บางกรณีก็เป็นเพียงเสาหินเสาเดียว หรือการก่อสร้างอื่น ๆ ในด้านสถาปัตยกรรมก็เพียงพอ แต่อย่างไรก็ดีย่อมหมายถึงการเหมาะสม พอคียบพอดีกับเรื่องราว ในสมัยก่อนอนุสาวรีย์ถูกสร้างขึ้นเป็นสัญลักษณ์หรือเพื่อระลึกถึง พระมหากษัตริย์ วีรชน บุคคลสำคัญ และแม่กระทั่งสัตว์แสนรู้ แต่ในปัจจุบันประติมากรรมประเภทอนุสรณ์สถานสามารถแบ่งเพิ่มออกมาในทางอุดมคติอีก 3 หัวข้อ

1. รูปธรรม REALISTIC รูปสัญลักษณ์เหมือนจริง
2. นามธรรม ABSTRACT MODERN รูปสถาปัตยกรรมทั่วไป
3. ทางใจ SPIRITURE พระพุทธรูป เทวรูป

นอกจากเหตุผลดังกล่าวในการสร้างอนุสาวรีย์มักจะยึดองค์ประกอบทั้ง 9 ประการ คือ

1. ความตระหง่าน LOFTY
2. ความงาม BEAUTY
3. ทำให้มีชีวิต VIVIFY
4. ภูมิทัศน์ ATMOSPHEREC
5. มีแกนจุดศูนย์กลาง AXIAL
6. ความเข้ากัน ACCORD
7. สถิติ STATIC
8. ทางด้านหน้า FRONTAL
9. ค่าแห่งแสงเงา CHIAROSCORO

ประติมากรรมประเภทชื่นชม

หมายถึง งานประติมากรรมที่สร้างขึ้นเพื่อเพื่อการแสดงออกโรทางสุนทรียภาพด้านรูปทรง ประกอบกับแนวความคิดในการสร้างสรรค์ของประติมากรรมเป็นปัจจัยสำคัญ ความงามเป็นวัตถุประสงค์หลักในการแสดงออกซึ่งมักปรากฏให้เห็นได้คือ ความมีระเบียบ ความมีสัดส่วน และความมีลักษณะจะแจ้ง ดังเช่น ความง่ายในเนื้อหา รูปแบบและการแสดงออก ความปรากฏชัดเจนทางประติมากรรม

รูปแบบและวิธีการของประติมากรรมประเภทชื่นชมมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา เนื่องจากความก้าวหน้าทางวัสดุเครื่องมือ และความคิดในลักษณะใหม่ ๆ ดังนั้นจึงเป็นสิ่งที่ไม่อาจนิ่งนอนใจได้ ทุกสิ่ง ทุกอย่างก็ให้คิดเปลี่ยนแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เป็นที่ต้องสร้างรสนิยมในด้านนี้ให้ดีขึ้น โปรดเข้าใจว่า ความงามเป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลง เป็นสิ่งที่พัฒนา เป็นสิ่งที่พัฒนา เป็นสิ่งที่ก้าวหน้า โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเปลี่ยนแปลงของเก่าไปสู่ของใหม่

ความงามของประติมากรรม

ประติมากรรมเป็นผลงานทางทัศนศิลป์ที่มีลักษณะการแสดงออก และวิธีการของตัวเอง แต่การใช้สื่อในการสร้างสรรค์ ประติมากรรมมีความคล้ายคลึงกับสถาปัตยกรรม เพราะเป็นงานสามมิติ ใช้วัสดุประเภทต่าง ๆ ทั้งยังให้อิทธิพลซึ่งกันและกันอยู่ตลอดเวลาแต่สิ่งที่แตกต่างกันคือ ประติมากรรมใช้สื่อประเภทเดียวกับสถาปัตยกรรมมีแค่แบบ ไม่มีเนื้อหา ส่วนประติมากรรมยังมีคุณค่าอื่น ๆ อีก ซึ่งอาจจำแนกแยกแยะได้คือ

ความงามทางลักษณะสูงต่ำ BEAUTY IN RELIEF โดยลักษณะทางกายภาพของประติมากรรม มีความสูงต่ำที่พอเหมาะพอดี ถือได้ว่ามีความงามในตัวของมันเอง ซึ่งลักษณะสูงต่ำสามารถจำแนกเป็นแบบต่าง ๆ คือ

1. แบบลอยตัว ROUND RELIEF หรือรูปปั้นที่ดูได้รอบด้าน มีความกลม มีความสูงต่ำเหมาะสม
2. แบบนูนสูง HIGH RELIEF เป็นแบบที่มีฐานด้านหลัง ตัวอย่างที่เห็นได้คือรูปประติมากรรมบริเวณตอนล่างของอนุสาวรีย์ประชาธิปไตย
3. แบบนูนต่ำ BASE RELIEF, LOW RELIEF เป็นแบบที่ต่ำกว่านูนสูง
4. แบบต่ำสุด SPUSHED RELIEF เป็นแบบต่ำกว่านูนต่ำ ส่วนมากพบตามเหรียญเงินทั่วไป

รูปทรงของประติมากรรมทั้ง 4 แบบนี้ ความงามเด่นชัดอยู่ที่ความสูงต่ำ และขึ้นอยู่กับความต้องการของประติมากร ประติมากรรมมีความสูงต่ำขาดความกลมกลืนทำให้คุณค่าลดลงไป

ความงามทางรูปทรง BEAUTY IN FORM

ประติมากรรมส่วนใหญ่จะกินเนื้อที่ในอากาศเป็น 3 มิติ ให้ความหมายในทางจับต้อง และมีความรู้สึกมากกว่าจิตรกรรม ความสำคัญอีกประการหนึ่งคือ ปริมาตร และความประสานกลมกลืนของรูปทรง เป็นสิ่งที่แสดงออกทางรูปทรง ผลงานประติมากรรมของ เขียน อัมศิริ ที่ชื่อ “หวิ” เป็นภาพปั้นหญิงสาวที่กำลังหวิผม เป็นการแสดงความรู้สึกของไทยที่มีความสัมพันธ์กับประเพณี การให้ลักษณะของกายวิภาคอย่างง่าย ๆ ของรูปทรง เขียน อัมศิริ นับเป็นปฏิมากรที่ประสบความสำเร็จเป็นอย่างดีในการสร้างสรรค์ผลงานแนวใหม่ ในแวดวง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประติมากรรมร่วมสมัย รูปทรง รูปร่าง ปริมาตร มวลแห่งความนุ่มนวลประสานกลมกลืนกัน จนเกิดเป็นรูปทรงใหม่ ๆ ขึ้นมาอันเป็นเงื่อนไขที่สำคัญอยู่ 3 ประการคือ¹

1. ความว่าง มีความสำคัญต่อรูปทรงประติมากรรม เพราะเป็นเนื้อที่ที่ต้องถูกกินเนื้อที่ ด้วยปริมาตร ด้วยการแสดงออกถึงการขยายตัวของมันในอากาศ ให้มีความเด่นชัด สมกับคำที่ว่า เป็นวัตถุกินเนื้อที่ในอากาศ
2. ฐานหรือพื้นของประติมากรรมทุกชนิดมีความสำคัญต่อรูปปั้น เพราะช่วยให้ตั้งอยู่ได้ ในการสร้างประติมากรรมที่มีลักษณะลอยตัว ศิลปินมักจะคำนึงถึงความสูงต่ำของ ฐาน เพราะถ้าฐานสูงเกินไปจะทำให้สัดส่วนของประติมากรรมเสียความงามได้
3. ลักษณะผิว เป็นสิ่งหนึ่งที่จะเสริมสร้างความงามและความน่าสนใจให้กับ ประติมากรรม ประติมากรรมแต่ละชนิดมีผิวพื้นคอนนอกที่แตกต่างกันออกไป และ นอกจากพื้นผิวแต่ละชนิดยังสามารถทำให้พื้นผิวที่แตกต่างกับตัวมันเอง เช่น ผิวไม้ สักอาจทำเป็นแบบเรียบหรือขรุขระ ประติมากรต้องศึกษาและสังเกตลักษณะพื้นผิว ของวัตถุแต่ละอย่างเพื่อจะได้เลือกใช้ หรือเน้นพื้นผิวให้เด่นชัด และถูกหลักทาง ศิลปะจึงจะเกิดผลทางด้านความงาม

ความหมายโดยสรุปของพื้นผิวคือ ลักษณะด้านหยาบขรุขระหรือเรียบที่ปรากฏบน ภาพโดยให้ความรู้สึกทางตามากกว่าการจับต้อง โดยแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ ลักษณะผิวที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ และลักษณะผิวที่มนุษย์สร้างขึ้น และทั้งสองอย่างต่างก็จัดว่าเป็นส่วน ประกอบทางการเห็นอันสำคัญทั้งสิ้น

¹ สุชาติ เกาทอง. มนุษย์กับประติมากรรม. พิมพ์ครั้งที่ 2. สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2538

แนวคิดสร้างสรรค์

ข้าพเจ้าได้แนวความคิดต่าง ๆ จากเหตุการณ์จริงและได้สัมผัส เกิดความสะเทือนใจ สภาพของคนแก่ที่นั่งอยู่หนึ่ง ๆ ไร้ชีวิต เหม่อลอย เนื่องจากการรอคอยหรือการจากไปของลูกหลาน ความทรงจำในสมัยเก่า ๆ จากสามี หรือภรรยาที่เสียไปก่อน สิ่งเหล่านี้เป็นผลทางแนวความคิดของข้าพเจ้าได้คลี่คลายปัญหามาเป็นผลงาน ข้าพเจ้าเข้าใจว่าความรู้สึกก่อนตายของมนุษย์ เปรียบเสมือนได้เขียนที่ก่าลังจะดับเพราะไส้ก่าลังหมด ก่าลังใจและพลังงานก่าลังจะสูญสิ้นไปตามสภาพ ฉะนั้นจึงไม่มีบันทึชฐานใดที่จะคงอยู่ได้ตลอดไป การจากไปก่อนสมหวังมนุษย์ทุกคนรู้ดีว่าเป็นความเจ็บปวดและทรมานขนาดไหน

ข้าพเจ้าจึงเชื่อในความกตัญญู การให้ความรักความอบอุ่นต่อบุพการี ล้วนทำให้เกิดความปิติ ส่งผลให้ชีวิตเกิดความสดใส ซึ่งส่งผลดีต่อตัวเราและบุคคลอื่นด้วย ข้าพเจ้าจึงใช้แนวความคิดในทางลบมาเป็นสื่อ เพื่อสะท้อนกับกันกับความอบอุ่น ให้กลายเป็นความโดดเด่นอย่างสว่างใ้ที่พึ่งพิง ถูกทอดทิ้ง เพื่อให้ได้การแสดงออกถึงความเป็นจริงที่ทุกคนหลีกเลี่ยงไม่พ้น ความเสมอภาคเหล่านี้ถ้าทุกคนไม่มีความสำนึกต่อเหตุการณ์ก็จะรู้สึกว่าการเกิดมาเป็นสิ่งง่าย ไม่รู้สึกอะไร ช่วงที่มีชีวิตอยู่ก็อยากให้มีความรู้สึกที่ดีต่อบุพการี ที่เป็นที่เคารพ สังคมก็จะได้เกิดมิติ ไม่ใช่คิดว่าเกิดมาแล้วตาย จะเอาอะไรไป ข้าพเจ้าคิดว่าเป็รเรื่องที่ไม่สายที่เราจะกลับมาดูแลคนแก่ที่เคยเลี้ยงเรามา ให้มีชีวิตที่ดีที่สุดในชีวิต

บทที่ 3

การดำเนินงานสร้างสรรค์

เมื่อข้าพเจ้าได้ศึกษาและวิเคราะห์เกี่ยวกับความเข้าใจสภาพความจริง และความเข้าใจ ความรู้สึกของคนแก่ชรา ข้าพเจ้าได้ใช้ความคิดต่าง ๆ ที่เห็นจากความเป็นจริง และเป็นอิสระที่สุด ในการนำเสนอ และสะท้อนให้เกิดมุมมองในแง่ต่าง ๆ โดยอาศัยความจริง ผสมกับจินตนาการ เพื่อให้เกิดการดำเนินงาน เกิดความสัมพันธ์สอดคล้องกัน เพื่อนำไปสู่ขบวนการสร้างสรรค์งาน ศิลป์ ก่อให้เกิดคุณค่าทางศิลป์ (Appreciation) นอกจากนี้แล้วข้าพเจ้าถือว่าการทำงานศิลปะนั้น ประสพการณ์เป็นปัจจัยสำคัญที่ผลักดัน ให้เกิดการสร้างสรรค์ศิลป์ใหม่ๆ ฉะนั้นการทำงานจะถูก ต้องหรือผิดพลาดนั้น ก็ถือว่าเป็นจุดเริ่มต้นของการนำไปสู่ขบวนการสร้างสรรค์ ข้าพเจ้าได้เลือก และตัดสินใจ โดยอาศัยนิสัยของข้าพเจ้าในการทำงาน ว่าตนเองนั้นถนัดในด้านไหน เพื่อเป็น การเข้าใจ โดยขบวนการสร้างสรรค์งานนั้น และสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากประสพการณ์และการ ศึกษา วิเคราะห์หาสาเหตุ เพื่อเป็นหลักให้เกิดแนวความคิด ผลักดันให้เกิดการแสดงออกอย่าง เป็นรูปธรรม โดยที่ข้าพเจ้าได้สัมผัสจากสิ่งเร้าผ่านความรู้สึกมาเป็นความคิด (Idea) ฉะนั้นรูปทรง ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นนั้น ข้าพเจ้าได้เห็นจากความเป็นจริง และวิเคราะห์ออกมาเป็นงานเพื่อแปรความ หมายออกมาในตัว ซึ่งเป็นความคิดที่ผ่านขบวนการปฏิบัติงานได้ โดยคัดเลือกวัสดุต่าง ๆ ทั้ง วัสดุจริง และวัสดุที่เกิดจากทางวิทยาศาสตร์ เพื่อนำมาแทนค่า จากนั้นข้าพเจ้าจึงปฏิบัติงาน โดย อาศัยข้อมูล ภาพร่าง ภาพถ่าย นำมาเป็นการปฏิบัติงานจริง ส่งผลให้การทำงานมีประสิทธิภาพ และ รวดเร็วพร้อมที่จะสื่อจินตภาพออกมาเป็นงานศิลปะได้อย่างสมบูรณ์ต่อไป

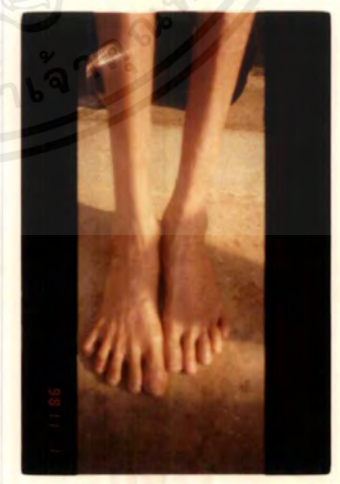
The seal of the National Library of Thailand is a circular emblem. It features a central five-tiered umbrella (parasol) with a sunburst at the top. The sunburst is flanked by two stylized figures holding lotus flowers. The entire emblem is surrounded by a circular border containing Thai text. The text at the top reads "กรมหอสมุดแห่งชาติ" (National Library Bureau) and the text at the bottom reads "กรมหอสมุดแห่งชาติ" (National Library Bureau).

ภาพข้อมูลในการสร้างสรรค์ผลงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

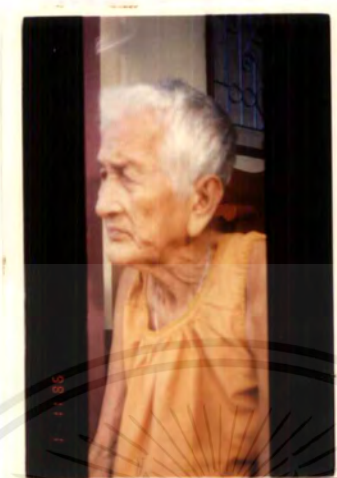
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขั้นตอนการศึกษาข้อมูล

ข้าพเจ้าอาศัยข้อมูลจากสิ่งเร้าที่ข้าพเจ้าได้สัมผัสจากประสบการณ์จริง และการแลกเปลี่ยนทัศนะจากคนแก่ชราต่าง ๆ จึงทำให้ข้าพเจ้าวิเคราะห์ออกมาจากสิ่งเร้า นั้น คือ รูปร่างต่าง ๆ ของคนแก่ โดยอาศัยสื่อจากการสังเกต และหนังสือ เพื่อให้เกิดข้อมูลที่ชัดเจน พร้อมทั้งนำเสนอในการปฏิบัติงานได้

การนำข้อมูลเข้าสู่วิธีการสร้างสรรค์

เนื้อหาต่าง ๆ ที่นำเสนอ นั้นเป็นรูปร่างของคนแก่ โดยชี้ให้เห็นถึงอาการปฏิกิริยาต่าง ๆ โดยอารมณ์โดยสื่อออกมาเป็นรูปทรงที่เห็นในธรรมชาติที่เป็นจริงผสมกับการจัดวางองค์ประกอบตามจินตนาการ และนำเนื้อหาทั้งหมดมาเป็นภาพร่าง

การสร้างภาพร่าง

จะเห็นได้ว่ารูปแบบของภาพประติมากรรม ภาพร่างอาจเกิดจากการสังเกตภาพโดยการปั้นรูปวาด ฉะนั้นจึงเลือก 2 วิธีการรวมกัน โดยเน้นสัดส่วนตามความเป็นจริง

เทคนิค และวิธีการสร้างสรรค์

ใช้เทคนิคการปั้น-หล่อแบบ โดยใช้วัสดุสังเคราะห์ต่าง ๆ เช่น เรซิน โฟม ขางพารา เลื้อผ้า

การปั้นดินแบบประติมากรรมและแม่พิมพ์

ผลงานปั้นด้วยดินเหนียวหรือดินน้ำมันเป็นผลงานที่ไม่ถาวร แฉกร้าว ยุบสลายได้ตามสภาพของวัสดุ ถ้าต้องการให้ผลงานนั้นคงสภาพรูปแบบอยู่เช่นนั้นได้ หรือต้องการได้ผลงานปั้นที่เหมือน ๆ กัน หลาย ๆ ชิ้น ต้องทำแม่พิมพ์และหล่อผลงานนั้นออกมาด้วยวัสดุอื่น

แม่พิมพ์คือ ส่วนที่ลอกแบบออกจากรูปต้นแบบ ซึ่งอาจเป็นวัสดุธรรมชาติเช่น พืช สัตว์ และผลงานที่มนุษย์สร้างขึ้นในรูปแบบสามมิติ ได้แก่ รูปปั้น รูปแกะสลัก เป็นต้น ดยการนำเอาวัสดุที่มีลักษณะเป็นของเหลวหุ้มรูปต้นแบบ เมื่อวัสดุนั้นแข็งตัวจึงเอารูปต้นแบบออก ก็จะได้ส่วนที่ลอกแบบรูปนอกของพื้นผิวรูปต้นแบบที่เรียกว่า “แม่พิมพ์”

การหล่อ คือ การนำเอาวัสดุที่เป็นของเหลวเทลงไปแม่พิมพ์ ให้วัสดุเหล่านั้นเกาะยึดผิวด้านในของแม่พิมพ์ให้ทั่ว เมื่อวัสดุจับตัวกันเป็นของแข็ง แกะแม่พิมพ์ออก รูปที่ปรากฏให้เห็นจะมีความเหมือนกับต้นแบบ แต่เป็นผลงานอีกชิ้นหนึ่ง เราเรียกผลงานใหม่นั้นว่า “รูปหล่อ”

การสร้างแม่พิมพ์ และการหล่อรูปนั้น มีวิธีการ และวัสดุประกอบงานมากมายจำแนกได้ ดังนี้

วัสดุทำแม่พิมพ์

วัสดุที่นำมาทำแม่พิมพ์มีหลายชนิดด้วยกัน แต่ที่นิยมและใช้กันมากได้แก่

1. ปูนพลาสติก เมื่อผสมน้ำแล้วสามารถเทหล่อทำแม่พิมพ์ได้ ทั้งแม่พิมพ์ขึ้น และแม่พิมพ์ทาบ

2. ยางพารา ทำจากน้ำยางพาราผสมกรดน้ำส้ม และน้ำยากันบูด มีลักษณะเป็นสีขาว ขึ้น ใช้สำหรับทำแม่พิมพ์ยางหล่อรูปปูนพลาสติก

นอกจากนั้น วัสดุ กระดาษสา เทียน ขี้ผึ้ง ก็ยังสามารถนำมาใช้ทำแม่พิมพ์เช่นเดียวกัน แต่ไม่เป็นที่นิยม

3. จีลิโคน เป็นน้ำยาที่มีคุณสมบัติทนความร้อนสูง เหมาะสำหรับหล่อแบบที่มีความร้อนสูง เช่น เรซิน ขี้ผึ้ง ปูนพลาสติก

วัสดุหล่อรูป

สามารถเลือกสรรวัสดุมาทำการหล่อรูปได้มากมายตามความเหมาะสมของสภาพท้องถิ่น ได้แก่

1. เรซิน เป็นวัสดุที่มีความแข็งแรงทนทาน และมีน้ำหนักเบา เหมาะสำหรับที่จะใช้หล่อผลงาน เช่น รูปปั้นต่างๆ เรือ ระเบิด มุงหลังคา ฯลฯ

2. ปูนพลาสติก นอกจากจะใช้ทำแม่พิมพ์ได้ดีแล้วยังเป็นวัสดุหล่อรูปได้ดีอีกด้วย

3. เทียนและขี้ผึ้ง ในอุณหภูมิปกติจะมีความแข็งตัว แต่เมื่อถูกความร้อนจะอ่อนตัว กลายสภาพเป็นของเหลว และเมื่อความร้อนลดลงก็ค่อยๆ แข็งตัวจนกลายเป็นของแข็งดั้งเดิม

4. โฟม เป็นวัสดุที่มีความแข็งตัวเร็ว น้ำหนักเบา ตกแต่งง่าย โดยใช้วัสดุมีคม เช่น มีด และสามารถนำไปหล่อในแม่พิมพ์ที่เป็นจีลิโคน

5. สบู่ เป็นวัสดุที่ละลายง่าย ถ้านำมาเคี่ยวผสมกัน ให้ละลายเป็นของเหลวไปในแม่พิมพ์ได้เช่นเดียวกัน

6. วัสดุ ปกติวัสดุอ่อนนิ่มใช้ทำขนมหวาน แต่ถ้าเคี่ยวน้ำร้อนผสมวุ้นลงไปเทลงในแม่พิมพ์ เมื่อวุ้นกลายสภาพเป็นของแข็งแล้ว ก็จะได้รูปหล่อเช่นเดียวกัน

การทำแม่พิมพ์และรูปหล่อ

1. แม่พิมพ์ทาบ แม่พิมพ์ทาบเป็นแม่พิมพ์ที่ทำขึ้นอย่างง่าย ด้วยปูนพลาสติก มีจุดมุ่งหมายเพื่อเปลี่ยนสภาพของวัสดุต้นแบบจากที่ไม่ถาวรคงทน อ่อนนิ่ม หรือแตกสลายได้ง่าย โดยการคำนวณว่ากรรมใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เฉพาะจากต้นแบบ ดินเหนียว และดินน้ำมัน ให้เป็นวัสดุอย่างอื่นที่เป็นรูปแบบเหมือนเดิมทุกประการ เพื่อรักษาคุณค่า ทางศิลปะของผลงานปั้นนั้นไว้

2. พิมพ์ขึ้น นิยมทำโดยใช้ปูนปลาสเตอร์ หรือ ซิลิโคน นิยมหล่อจากแบบที่แตกต่าง สมบูรณ์แล้ว สามารถผลิตผลงานได้จำนวนมากชิ้น

เครื่องมือและอุปกรณ์การทำแม่พิมพ์ทูป²

1. ปูนปลาสเตอร์
2. น้ำสะอาด
3. รูปต้นแบบ
4. ภาชนะผสมปูนปลาสเตอร์
5. น้ำมันทาพิมพ์และหล่อลื่น
6. แปรงทาน้ำมันหล่อลื่น
7. เครื่องมือปั้นดิน
8. สิวหน้าตรา ขนาด 1 นิ้ว
9. ค้อน หรือ ไม้ตอกสี่
10. ดินเหนียวหรือดินน้ำมัน

² แหล่งประดิษฐานภาคเหนือ. ประติมากรรมในประเทศไทย. กองโบราณคดี กรมศิลปากร: หนังสือชุดที่ 003 เล่มที่ 1. พิมพ์ที่ อมรินทร์พริ้นติ้งกรุ๊ปจำกัด, 2534

เนื้อ สีชมพู และสีฟ้าอ่อน โพลีเอสเตอร์เรซินมีอายุการเก็บประมาณ 3-6 เดือน ควรเก็บไว้ในที่ร่ม อากาศเย็น ไม่ควรเก็บไว้ในห้องพักอาศัยเพราะมีกลิ่นฉุน

โพลีเอสเตอร์เรซินมีหลายลักษณะแล้วแต่ความต้องการ เช่น

- โพลีเอสเตอร์เรซินสำหรับหล่อพระ หินอ่อนเทียม และรูปหล่ออื่น ๆ
- โพลีเอสเตอร์เรซินสำหรับเคลือบรูป
- โพลีเอสเตอร์เรซินสำหรับทำผลิตภัณฑ์แก้วเทียม
- โพลีเอสเตอร์เรซินสำหรับทำผลิตภัณฑ์ไฟเบอร์กลาส ฯลฯ

ขณะนี้ มีโรงงานผลิตโพลีเอสเตอร์เรซินได้ภายในประเทศแล้วคือ

- บริษัทสยามเคมีคอลอินดัสตรี จำกัด
- บริษัท เฮกซ์ไทย จำกัด
- บริษัทอินเทอร์เนชันลเรซิน จำกัด

5. ตัวเร่งปฏิกิริยา ACCELERATOR PROMOTER

เป็นสารเคมีที่ใส่ลงในเรซินเพื่อเร่งปฏิกิริยาทางเคมีระหว่างเรซินกับตัวทำปฏิกิริยา (ตัวทำให้แข็ง) ให้เกิดการแข็งตัวของเรซินเร็วขึ้น

ตัวเร่งปฏิกิริยาที่ผสมในเรซินเพียงอย่างเดียวจะไม่เกิดปฏิกิริยาทางเคมีใด ๆ ทั้งสิ้น ดังนั้น ดังนั้น เรซินหลายชนิด จึงนิยมผสมตัวเร่ง) ปฏิกิริยามาจากโรงงานผู้ผลิตแล้ว

ตัวเร่งปฏิกิริยามีหลายชนิด ขึ้นอยู่กับชนิดของเรซินและกรรมวิธีการผลิต ตัวเร่งปฏิกิริยาที่นิยมใช้กันมากที่สุด คือ โคบอลท์ COBALT NAPHTHENATE มีลักษณะเป็นของเหลวสีม่วง ความเข้มข้นต่อการใช้งานคือ 4-6 %

อัตราส่วนที่ใช้ผสมลงในเรซินประมาณ 1-2 % (จากการทดลอง ปริมาณที่ทดลองตัวเร่งเกิน 2% ไม่มีผลต่อการแข็งตัวของเรซินเร็วขึ้น)

หมายเหตุ : ตัวเร่งปฏิกิริยาคือเข้มข้น 10-20 % หากจะทำให้ความเข้มข้นลดลงให้เติม โนสไตรีน MONOASTYRENE หรือ โทลูอิน TOLUENE

6. ตัวทำปฏิกิริยาหรือตัวทำให้แข็ง CATALYST หรือ HARDENER

เป็นตัวทำให้เรซินแข็งตัวแต่ต้องใช้ร่วมกับตัวเร่งปฏิกิริยา โดยผสมตัวเร่งปฏิกิริยาลงผสมในเรซินก่อน กวนให้เข้ากันแล้วจึงผสมตัวทำปฏิกิริยาลงไป

ตัวทำปฏิกิริยาหรือตัวทำให้แข็ง มีลักษณะเป็นของเหลวใส กลิ่นฉุนคล้ายกรด มีอันตรายต่อตาและจมูก ระวังอย่าให้กระเด็นเข้าตา เมื่อเข้าตาควรฉีดน้ำสะอาดชะล้างทันทีหากอาการไม่ดีขึ้นควรไปหาแพทย์

ตัวทำปฏิกิริยามีหลายชนิด ที่นิยมใช้มากที่สุดคือ

M.E.K.P METHYL ETHYL KETONE PEROXIDE

เอกสารนี้เป็นอัตราส่วนที่เหมาะสมกับการใช้งานระหว่าง 0.5-4 % ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อควรระวัง

อย่าผสมตัวเร่งปฏิกิริยากับตัวทำปฏิกิริยาโดยตรง จะเกิดปฏิกิริยาทางเคมีรุนแรงมีควัน
.แก๊สพิษเกิดขึ้น เกิดความร้อน หากปริมาณที่ผสมกันมากมีเชื้อไฟหรือสารไวไฟอยู่ใกล้อาจเกิดไฟ
ไหม้ได้

๕. สุชาติ เกาทอง. มนุษย์กับประติมากรรม. พิมพ์ครั้งที่ 2 : สำนักพิมพ์โอเคชั่นสตรี, 2528

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพร่างผลงานศิลปนิพนธ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
แม้ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิธีการสร้างงาน รูปสเก็ต รูปถ่าย

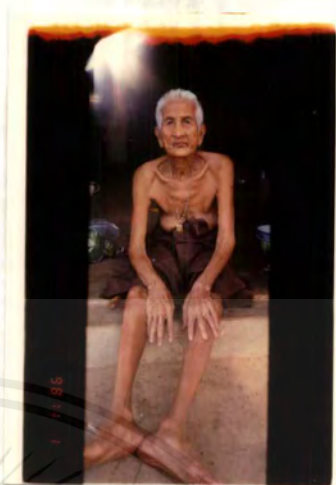
ในการทำงานและขั้นตอนของการนำข้อมูลมาช่วยในการทำงาน เช่น ภาพถ่าย สเก็ตรูป และการปั้นงานจากรูปในการทำงานข้าพเจ้าก็ใช้การปฏิบัติจริงจากรูปเลย เพราะงานบางชิ้นข้าพเจ้าคิดว่าการสร้างงานในลักษณะนี้ ภาพร่างไม่จำเป็นเพราะข้าพเจ้าจะมาคิดแปลงจากการปั้นรูปในการปั้นต้นแบบจริง และจินตนาการเพิ่มเติมในส่วนในเรื่ององค์ประกอบ ในส่วนที่ข้าพเจ้าถนัดและปฏิบัติได้จริง จึงไม่ค่อยกังวลกับการร่างแบบมากนัก ข้าพเจ้าต้องการแสดงออก จากตัวงานจริงเป็นส่วนใหญ่ ชอบแก้ปัญหาในงานจริง เพราะงานในลักษณะนี้ รูปถ่ายก็ช่วยได้มาก และเราจะจัดรูปตามความจริง ที่เราต้องการและถ่ายมุมต่าง ๆ ของรูปคน (Figure) แล้วนำข้อมูล มาจัดการในขั้นตอนต่าง ๆ ตามที่ข้าพเจ้าถนัด เช่น

1. การขึ้นโครงร่างจากการคัดเหล็กให้ได้รูป เป็นแกนหลักในการสร้างรูป
2. ปั้นโดยใช้ดินเหนียว คัดแปลงได้ตามความรู้สึกและเปลี่ยนแปลงทำทางได้ในตอนทำ

งาน

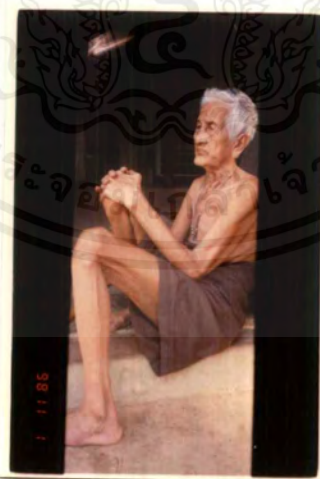
3. แก้ปัญหาในงานโดยใช้ประสบการณ์ ในการทำงานที่ถนัดอยู่แล้ว จึงไม่มีปัญหาในการทำเทคนิค แต่จะบกพร่องในเรื่องของความพร้อมในส่วนละเอียดที่ต้องใช้ประสบการณ์มากในการทำงาน
4. ศึกษา ANATOMY จากรูปคนต่าง ๆ ประกอบ เพื่อประมวลออกมาเป็นผลงานจริงตามแนวคิดสร้างสรรค์

ภาพข้อมูลในการทำงานประติมากรรมชิ้นที่ 1

เป็นรูปถ่ายของคนแก่จริงที่ข้าพเจ้าดูแล้วเหมาะสม ที่จะนำมาทำงานได้เลย และจัดองค์ประกอบตามความรู้สึก และเป็นธรรมชาติ จึงนำข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้มาปฏิบัติเป็นงานสร้างสรรค์ได้ตามเนื้อหา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพร่างสเก็ตแบบในส่วนต่าง ๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพข้อมูลในการทำงานประติมากรรมชิ้นที่ 2

รูปถ่ายจากคนแก่ และการจัดองค์ประกอบของหุ่นมาจัดเป็นผลงานจริง โดยอาศัยข้อมูล และการเสนอรูปแบบที่ข้าพเจ้าคิดขึ้นตามความรู้สึก และตามแนวความคิด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพข้อมูลในการทำงานชิ้นที่ 3

ภาพถ่ายรูปคนในลักษณะต่าง ๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพข้อมูลในการทำงานชิ้นที่ 3

ภาพถ่ายรูปคนในลักษณะต่าง ๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพร่างสเก็ต

**นำข้อมูลจากหุ่นกระบอกมาดัดแปลงเพื่อสนองตอบกับความรู้สึกรักของข้าพเจ้า ในการสื่อ
แนวความคิดจากรูปจนมาเป็นผลงานจริง**

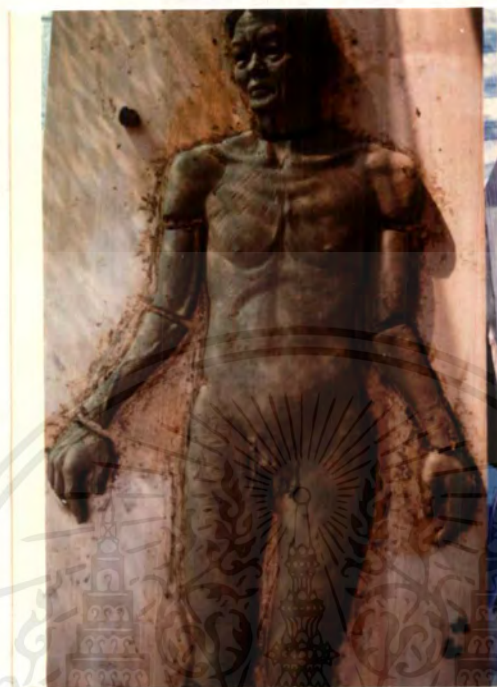
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

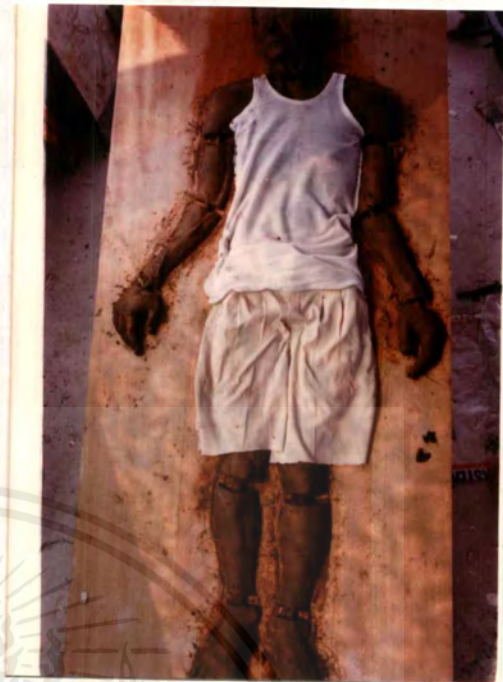
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เทคนิควิธีการสร้างสรรค์

ภาพแสดงวิธีการปั้น ทำพิมพ์ และการหล่อแบบ

ขั้นตอนที่ 1 แสดงถึงวิธีการปั้นโดยใช้ดินเหนียว นำมาขึ้นเป็นรูปร่างคน (Figure) ในท่าทางต่างๆ ตามรูป เป็นขั้นตอนแรกๆ ที่เริ่มปฏิบัติงาน เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขั้นตอนที่ 2 ถ้าต้องการจะตกแต่งเสื้อผ้าก็นำ เสื้อ กางเกง มาประดับตกแต่งก่อนที่จะถึงวิธีการทำพิมพ์

ขั้นตอนที่ 3 นำปูนปลาสเตอร์มาหล่อต้นแบบโดยให้ความหนาประมาณ 2-3 ซม. เพื่อความแข็งแรงของพิมพ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขั้นตอนที่ 4 เมื่อได้แม่พิมพ์ตามรูป นำวาสตินมาทาบง ๆ บนแม่พิมพ์ให้ทั่ว เพื่อเตรียมวิธีการทำแม่แบบจากเรซิน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขั้นตอนที่ 5 เมื่อใช้วาสลินทาให้ทั่วแม่พิมพ์แล้วเรียบร้อย ก็ทำการนำเรซินที่ผสมเรียบ ร้อยมาทาลงบนผิว จนมีความหนาพอสมควร ปล่อยให้แห้งก็จะได้ตามรูป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขั้นตอนที่ 6 เป็นผลงานที่ทึบออกมาโดยใช้วิธีที่ใช้การทำพิมพ์ทึบได้งานชิ้นเดียว พร้อมที่จะทำไปตกแต่่งสีต่อไป

ขั้นตอนที่ 7 ผลงานจริงที่ตกแต่่งสีแล้วตามรูป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปผลงานประติมากรรมที่เป็นผลงานในส่วนรายละเอียดต่าง ๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

วิเคราะห์องค์ประกอบศิลป์ และการพัฒนาผลงานสร้างสรรค์

การวิเคราะห์องค์ประกอบศิลป์

ข้าพเจ้าได้ศึกษาและทำงานศิลปะมาได้รับความรู้หลากหลาย สิ่งต่าง ๆ ที่เป็นการเรียนรู้ นั้น ข้าพเจ้าคิดว่าอาจดีหรือไม่ดี ชัดเจนบ้างหรือยังไม่ชัดเจน แต่สิ่งที่ข้าพเจ้าได้สัมผัสนั้นเป็นสิ่งที่ข้าพเจ้าต้องการพัฒนาความคิดจากความรู้สึกที่ได้รับจากประสบการณ์จริงและความรู้สึกส่วนตัว ฉะนั้นการได้รับความรู้สึกของคนแก่ชรา นั้น ข้าพเจ้าได้มองถึงความจริง ของความร่วงโรยของชีวิต ข้าพเจ้าจึงได้แสดงออกมาทางทัศนธาตุ ELEMENT ที่สื่อความหมายทำให้เกิดความงาม Aesthetic อย่างเป็นเอกภาพ

รูปทรง (Form)

อาศัยข้อมูลจากรูปร่างคน (Figure) คนชราโดยเน้นท่าทางที่หยุดนิ่ง เช่น นั่ง นอน ยืน แต่ตรงไว้ให้เกิดความรู้สึกของรูปทรงตามจินตนาการที่ข้าพเจ้าได้คิดไว้

วัสดุ (Objects)

ในการใช้วัสดุเน้นวัสดุที่แข็งแรง เบาท เพราะประติมากรรมจะต้องมีปริมาตรและขนาดใหญ่ การที่จะนำวัสดุมาแทนค่านั้นจึงต้องคำนึงถึง เพราะจะทำให้หนัก ฉะนั้นงานประติมากรรมของข้าพเจ้าจึงใช้วัสดุสังเคราะห์มาใช้ เช่น เรซิน ยางพารา โฟม เสื้อผ้า มาประกอบเป็นผลงานประติมากรรม และมีความแข็งแรง และเบาเคลื่อนย้ายได้ง่าย

สี (Colour)

ในการใช้สีข้าพเจ้าใช้สีในงานโดยนึกถึงความรู้สึกของงานที่ข้าพเจ้าคิด ฉะนั้นงานส่วนใหญ่จะใช้สี เอกรงค์ (Monochrome) ทำให้เกิดความรู้สึกหดหูใจ

พื้นผิว (Texture)

ในรูปร่าง (Figure) คนชรา นั้นความหยาบของหน้าจะมีมาก ฉะนั้นการปั้นของข้าพเจ้าจึงพยายามปล่อยเป็นอิสระ ร่องรอยต่าง ๆ จึงเกิดขึ้นตามธรรมชาติ

การซ้ำ (Repetition)

ในการจัดองค์ประกอบ (Composition) งานชิ้นที่ 3 เน้นความรู้สึกจากรูปทรง ทำให้เกิดความคิดที่ต่อเนื่องได้ จะได้สอดคล้องกับแนวความคิด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ช่วงระยะเวลาของการพัฒนาสร้างสรรค์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การพัฒนาผลงานประติมากรรม

ชั้นที่ 1

ผลงานชิ้นนี้เป็นรูปทรงคน (Figure) นั่งพิงผนังถือไม้เท้า นั่งไปด้านหน้าเพื่อแสดงถึงความเหงา หดหู่ใจ โดยใช้เสื้อผ้าจริงมาประกอบ ใช้สีเดือยแทนความทุกข์ สีเทาเกือบดำ ใช้ยางพาราผสมสีมาทำสีอีกครั้งหนึ่ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลงานประติมากรรมชิ้นที่ 2

เป็นคน (Figure) คนแก่นอน โดยใช้วัสดุ ผ้า ยางพารา โฟม มาเป็นการผสมผสานกัน โดยเน้นถึงอารมณ์ตอนที่ป่วย อาการเจ็บป่วยทางกาย โดยให้การนอน เป็นส่วนบอกถึงความแน่นิ่ง ไม่สามารถจะช่วยเหลือตนเองได้ ซึ่งข้าพเจ้าได้จินตนาการและพยายามเพื่อให้ตรงกับแนวคิดมากที่สุด ที่จะแสดงผลออกมาทางรูปทรงอย่างมีเอกภาพ (Unity)

เอกสารนี้เป็นเอกสารสงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลงานประติมากรรมชิ้นที่ 3

ผลงานชิ้นนี้จะพัฒนาจาก 2 รูปคือ การเพิ่มแนวความคิดมากขึ้น โดยเน้นการแสดงออก และได้อ้อมมาจากหุ่นกระบอก โดยจัดให้เป็นจังหวะของรูปทรงที่ซ้ำ (Repetition) แต่ตัว Figure แสดงท่าทางแตกต่างกันเพิ่มการจัดวางมากขึ้น เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพผลงานศิลปนิพนธ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพผลงานศิลปนิพนธ์

ผลงานศิลปนิพนธ์ชิ้นที่ 1

- เทคนิคปั้นหล่อ
- วัสดุ เรซิน ยางพารา ไม้ เสือคำ
- ขนาดเท่าคนจริง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลงานศิลปนิพนธ์จีนที่ 2

- เทคนิคปั้นหล่อ
- วัสดุ เรซิน ยางพารา ไม้ เสื่อผ้า

ขนาดเท่าคนจริง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลงานศิลปนิพนธ์ชิ้นที่ 3

- เทคนิค ปั้น หล่อ
- วัสดุ ไม้ ศ้ำ เรซิน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

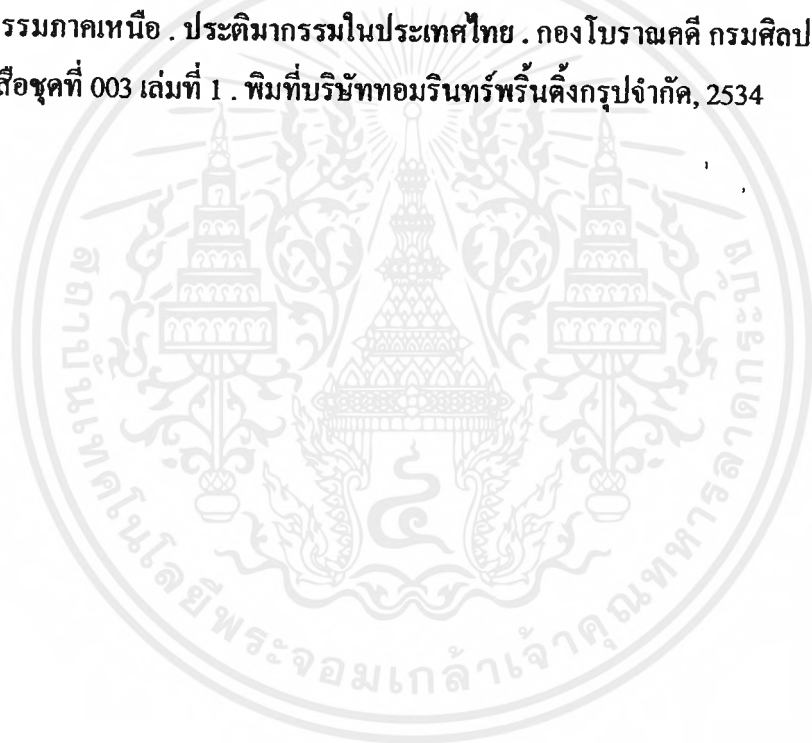
บทสรุป

การทำศิลปนิพนธ์ในชุดนี้ ในส่วนตัวข้าพเจ้านั้นทำให้เกิดความรู้ ความเข้าใจในศิลปะ มากยิ่งขึ้น เป็นบ่อเกิดในความกระตือรือร้นในคุณค่าทางศิลปะ (Appreciation) ซึ่งข้าพเจ้าได้ แปลงความรู้ที่ศึกษาจากความจริง และการสัมผัสความรู้สึกและความคิดในการจินตนาการ มาเป็นผลงานโดยอาศัยขอบเขตในการศึกษา ข้อมูลในความเป็นจริงของชีวิตในปัจจุบันของสังคม ทำให้ ความรู้ที่ได้รับเกิดขึ้น และเพิ่มประสบการณ์มากขึ้น เกิดการแก้ปัญหาในงาน ส่งผลให้เกิดการทำ งานที่ต่อเนื่อง

จากเหตุผลต่าง ๆ ทำให้ข้าพเจ้าเกิดความกระตือรือร้นในการทำงาน รวมทั้งรู้จักนำที่สนะ ชาติทางศิลปะ มาใช้ตามหลักและสมเหตุผลตามขบวนการในการค้นคว้าปัญหาต่าง ๆ ของสังคม คนแก่เป็นแง่มุมหนึ่งของข้อมูลที่จะทำงานศิลปะ ที่ออกมาให้คนได้รับรู้ความรู้สึกเป็นแง่คิด เหมือนเป็นภยภัยของสังคมที่หลงลืม ข้าพเจ้าเป็นเพียงผู้เสนอความคิด และปราถนาสูงสุดที่จะ ทำให้สังคมมีความเจริญได้อย่างมีคุณภาพ และเข้าใจปัญหา พร้อมทั้งจะพวงสังคมให้สงบสุขต่อไป

บรรณานุกรม

- ชฎก นิมเสมอ . องค์ประกอบศิลปะ . กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2534
- วาสนา บุญสม. ศิลปะและวัฒนธรรมไทย . กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ประกายแสง, 2537
- กาญจนา คำสุวรรณ, นิตยา เสาร์มณี . จิตวิทยาเบื้องต้น . กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ศิลปะบรรณาการ,
2524
- ปกรณ์ รวิวรร, ศิริวรรณ บัณฑิต . ออกุสต์ โรแดง ประติมากรอิมเพรสชันนิสต์ ผู้มีหัวใจ
โรแมนติก . กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แสงหา, 2533
- สุชาติ เกาทอง . หลักการทัศนศิลป์ . กรุงเทพฯ : นำอักษรการพิมพ์, 2536
- สุชาติ เกาทอง . มนุษย์กับประติมากรรม . พิมพ์ครั้งที่ 2 : สำนักพิมพ์โอเคียนสโตร์, 2528
- แหล่งประติมากรรมภาคเหนือ . ประติมากรรมในประเทศไทย . กองโบราณคดี กรมศิลปากร :
หนังสือชุดที่ 003 เล่มที่ 1 . พิมพ์ที่บริษัททอมรินทร์พริ้นติ้งกรุ๊ปจำกัด, 2534

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ นายพิทักษ์ เฉลิมเล่า
 เกิด 12 มิถุนายน 2514
 การศึกษา โรงเรียนสหราษฎร์นุเคราะห์
 โรงเรียนคอนสวรรค์
 โรงเรียนชัยภูมิภักดีชุมพล
 วิทยาลัยช่างศิลป์ กรมศิลปากร
 สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
 ภาควิชา วิจิตรศิลป์ สาขาวิชา ประติมากรรม
 ประวัติการแสดงผลงาน
 นิทรรศการวิทยาลัยช่างศิลป์ กรมศิลปากร

